

Báo chí dữ liệu môi trường Nhu cầu mở cho Việt Nam và khu vực Mê Kông

HÀ NỘI, 26-28/10/2016

Tìm kiếm câu chuyện thông qua dữ liệu

TÌM KIẾM GÓC NHÌN, ĐƠN GIẢN HÓA CÁC CON SỐ VÀ HÌNH THÀNH Ý TƯỞNG BÀI VIẾT TỪ DỮ LIỆU

Người ta nghe con số thống kê nhưng cảm nhận câu chuyện

Tìm kiếm câu chuyện từ Dữ liệu

► Báo chí dữ liệu và các giả thuyết

- Rà soát nhanh các nguồn dữ liệu
- Đơn giản hóa con số phần trăm
- Làm tròn số liệu
- Đơn giản hóa số liệu thống kê

Mục tiêu của báo chí dữ liệu

- Quá trình chủ động đào sâu vào một vấn đề
- Tạo ra những thông tin mới
- Tập hợp các thông tin dữ liệu đã biết về một nơi
- Sử dụng nguồn đa dạng, nhiều nguồn cung cấp
- Khám phá những vấn đề mới, những yếu tố ẩn
- Nhìn vào vấn đề mang tính quá trình hơn là những vấn đề mang tính cá nhân, nhỏ lẻ
- Xây dựng bằng chứng, điều tra các ý tưởng
- Có cung cấp bối cảnh, giải thích "vì sao"
- Không phải luôn luôn về chủ đề tiêu cực

Báo chí dữ liệu và các giả thuyết

- Một giả thuyết đặt ra yêu cầu cần được làm rõ
- Giả thuyết tạo các cơ hội cho các phát hiện và khám phá
- Giả thuyết giúp bạn quản lý dự án của mình tốt hơn
- Công cụ này có thể dùng đi dùng lại nhiều lần
- Giả thuyết giúp bạn kể một câu chuyện, không đơn thuần là việc tập hợp các dữ liệu vào một chỗ

Báo chí dữ liệu và các giả thuyết

- Cần hiểu rõ ràng bạn muốn thấy điều gì
- Dữ liệu có sẵn
- Chủ đề đủ hẹp
- Chủ đề nào được coi là quan trọng đối với công chúng

Xây dựng giả thuyết

1. Viết một giả thuyết bạn dự định điều tra bằng dữ liệu
2. Liệt kê các loại dữ liệu bạn cần tìm kiếm và phân tích
3. Tìm hiểu các phân tích, nghiên cứu sẵn có liên quan đến dữ liệu để hiểu vấn đề tốt hơn
4. Đặt ra các câu hỏi mà bạn muốn dữ liệu trả lời để chứng minh cho giả thuyết, sau đó tìm câu trả lời
5. Phỏng vấn chuyên gia, những người bị ảnh hưởng, những người ra quyết định và các đối tượng liên quan khác có thể góp mặt trong câu chuyện của bạn.

Tìm kiếm câu chuyện từ Dữ liệu

- Báo chí dữ liệu và các giả thuyết
- Rà soát nhanh các nguồn dữ liệu
- Đơn giản hóa con số phần trăm
Làm tròn số liệu
Đơn giản hóa số liệu thống kê

Các nguồn dữ liệu mở trên thế giới

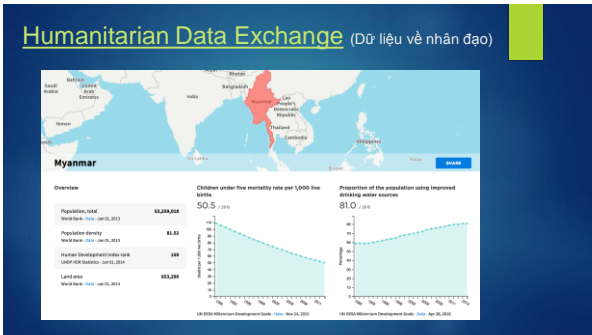
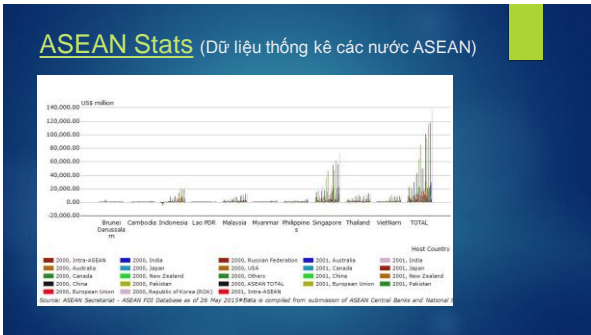
- [World Health Organization](#)
- [United Nations](#)
- [Population Reference Bureau](#)
- [UNICEF Data](#)
- [The Guardian's world government data portal](#)
- [Google's public data directory](#)
- [The data hub](#)
- [DBPedia Datasets](#)
- [Factual](#)
- [Free GIS data](#)
- [World Food Program](#)
- [Sea Around Us](#)
- [UNEP Data](#)
- [List of open data resources](#)
- [World Research Institute](#)
- [Data wrangling](#)
- [Quora thread: "Where can I find large datasets open to the public?"](#)
- [Directory of APIs](#)
- [Infochimps](#)
- [Datamarket](#)
- [Offshore Leaks](#)
- [Investigative Dashboard](#)
- [Open Corporates](#)
- [Energy data repositories](#)
- [Natural Earth data](#)

Các nguồn dữ liệu về phát triển và tài chính

- ▶ [AidData.org](#) (Dữ liệu về viện trợ phát triển)
- ▶ [ASEAN Stats](#) (Dữ liệu thống kê các nước ASEAN)
- ▶ [Humanitarian Data Exchange](#) (Dữ liệu về nhân đạo)
- ▶ [Open Development Mekong](#) (Dữ liệu mở về phát triển Mê Kông)
- ▶ [UNEP Live](#) (Chương trình môi trường LHQ)

AidData.org (Dữ liệu về viện trợ phát triển)

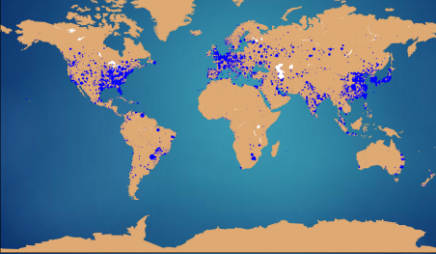

- ### Năng lượng/ Biến đổi khí hậu
- Tổ chức Sông ngòi Quốc tế IRI
 - Dữ liệu về thủy điện 2014
 - Trung tâm Dữ liệu Hành động Kiểm soát carbon CARMA
 - Dữ liệu về nhiệt điện than 2012
 - Trung tâm Kết nối Dữ liệu Khoa học Trái đất Quốc tế CIESIN
 - Dữ liệu kinh tế xã hội liên quan đến khí hậu
 - Trung tâm Dữ liệu Khí hậu Quốc tế CAIT
 - Dữ liệu về khí hậu 2014

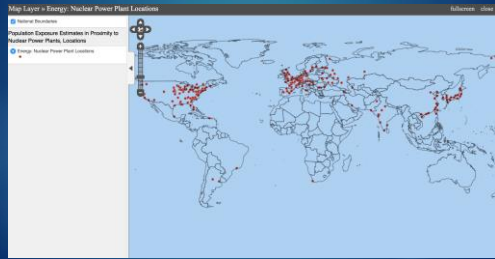
International River (Tổ chức Sông ngòi quốc tế)

CARMA (Trung tâm Dữ liệu Hành động Kiểm soát carbon)

CIESIN (Trung tâm Kết nối Dữ liệu Khoa học Trái đất Quốc tế)

CAIT (Trung tâm Dữ liệu Khí hậu Quốc tế)

Đất đai/Lâm nghiệp

Cộng cụ Giám sát Rừng toàn cầu (Global Forest Watch)

- Dữ liệu rừng toàn cầu

Dữ liệu ảnh MODIS của NASA (NASA MODIS)

- Dữ liệu về cháy rừng

Protected Planet

- Dữ liệu về các khu bảo tồn trên thế giới

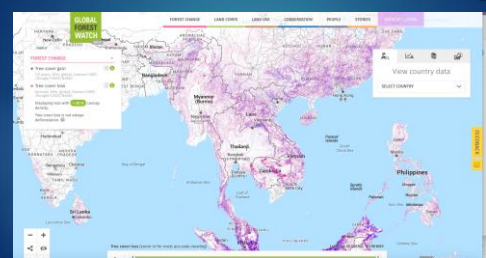
Trung tâm Giám sát Bảo tồn Thế giới (WCMC - thuộc UNEP)

- Dữ liệu về môi trường và bảo tồn

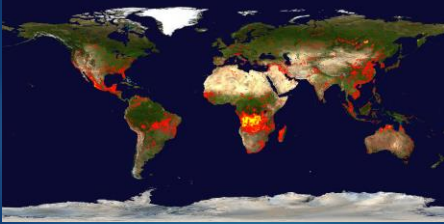
LandMatrix

- Dữ liệu về đất đai và đầu tư liên quan đến sử dụng đất

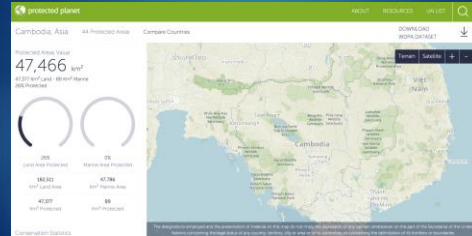
Global Forest Watch (Giám sát Rừng toàn cầu)

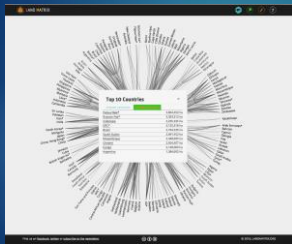
NASA MODIS- Fire (Ảnh MODIS về cháy rừng của NASA)

Protected Planet (Hệ thống Khu bảo tồn trên thế giới)

LandMatrix (Dữ liệu về đất đai và đầu tư)

Tìm kiếm câu chuyện từ Dữ liệu

- Báo chí dữ liệu và các giả thuyết
- Rà soát nhanh các nguồn dữ liệu
- Đơn giản hóa con số phần trăm
- Làm tròn số liệu
- Đơn giản hóa số liệu thống kê

Đơn giản hóa con số phần trăm

Hãy đơn giản hóa những số liệu sau:

- 50% of dân số là phụ nữ.
- Năm 2011, tỉ lệ suy dinh dưỡng tại Cambodia là 15,4%.
- Năm 2014, dân số Việt Nam có mức sống dưới \$1,25/ngày (quy đổi sức mua tương đương) chiếm 16,85%
- 50,5/1000 là tỉ lệ tử vong ở trẻ tại Myanmar và tỉ lệ này ở Thái lan là 13,1.

Tìm kiếm câu chuyện từ Dữ liệu

- Báo chí dữ liệu và các giả thuyết
- Rà soát nhanh các nguồn dữ liệu
- Đơn giản hóa con số phần trăm
- Làm tròn số liệu
- Đơn giản hóa số liệu thống kê

Làm tròn số liệu

Hãy làm tròn các số liệu sau:

- Dân số Thái Lan năm 2014 là 67,01 triệu
- Theo kết quả tổng điều tra dân số năm 2010, Bangkok có 8,28 triệu dân.
- Tỷ lệ sinh đẻ ở Cambodia là 2,89.

Tìm kiếm câu chuyện từ Dữ liệu

Bảo chí dữ liệu và các giả thuyết

Rà soát nhanh các nguồn dữ liệu

Đơn giản hóa con số phần trăm

Làm tròn số liệu

- **Đơn giản hóa số liệu thống kê**

Đơn giản hóa con số thống kê

Hãy đơn giản hóa câu sau:

Năm 2013, Việt Nam dự kiến sẽ tiêu thụ trên 133,4 tỉ kWh điện, tăng 11% so với năm 2012. Việt Nam sẽ nhập khẩu 3,5 tỉ kWh từ Trung Quốc, tăng 1 tỉ kWh so với năm 2012. Thủy điện vẫn đóng góp khoảng 40% vào tổng sản lượng điện, tiếp theo là nhiệt điện khí chiếm 33%, nhiệt điện than 22%, còn lại là xăng dầu và nhập khẩu..

Thực hành xây dựng giả thuyết

1. Viết một giả thuyết bạn dự định điều tra bằng dữ liệu
2. Liệt kê các loại dữ liệu bạn cần tìm kiếm và phân tích
3. Tìm hiểu các phân tích và nghiên cứu sẵn có liên quan đến dữ liệu để hiểu vấn đề tốt hơn
4. Viết các câu hỏi mà bạn muốn dữ liệu trả lời để chứng minh cho giả thuyết, sau đó tìm câu trả lời
5. Phỏng vấn chuyên gia, những người bị ảnh hưởng, người ra quyết định và các đối tượng liên quan khác có thể góp mặt trong câu chuyện của bạn.